

GỢI Ý ĐÁP ÁN ĐỀ SỐ 30

PHẦN	CÂU	NỘI DUNG	ĐIỂM
I		ĐỌC HIỂU	4,0
	1	Nhân vật trữ tình: Nhà thơ, xưng “ tôi ” (bộc lộ suy nghĩ của một người trẻ tuổi, đại diện cho thế hệ Hồ Chí Minh).	0,5
	2	Bốn nhân vật lịch sử được nhắc đến trong đoạn thơ (có thể chọn 4 trong số các tên sau): Bế Văn Đàn - Phan Đình Giót - La Văn Cầu - Lý Tự Trọng - Chị Sáu (Võ Thị Sáu) - Nguyễn Văn Trỗi - Trần Văn Ôn - Phạm Trung Pồn - Nguyễn Thế Nghĩa	0,5
	3	- Biện pháp tu từ: Ẩn dụ (“<i>Tượng đài lớn</i>” và “<i>viên đá mọn không tên</i>”) - Tác dụng: + Về nghệ thuật: Sử dụng những hình ảnh giàu sức gợi, mang tầm vóc lớn lao, trang trọng, tạo nên sự đối lập đầy ý nghĩa giữa cái chung vĩ đại và cái riêng khiêm nhường. + Về nội dung: • “<i>Tượng đài lớn</i>” ẩn dụ cho những thành quả cách mạng vĩ đại, những chiến công chung của cả dân tộc. • “<i>Viên đá mọn</i>” ẩn dụ cho sự đóng góp nhỏ bé, thầm lặng của mỗi cá nhân. ⇒ Hai hình ảnh này khẳng định những thành tựu vĩ đại được xây nên từ vô vàn những hy sinh, cống hiến thầm lặng. + Về tình cảm, thái độ: Thể hiện niềm tự hào của cá nhân khi được là một phần của tập thể anh hùng.	1,0
	4	Hai câu thơ “ <i>Hạnh phúc lớn được nuôi bằng lý tưởng</i> ” /	1,0

		Hai câu thơ <i>"Hạnh phúc lớn được nuôi bằng lý tưởng / Sống một ngày giàu ý nghĩa hơn vất vường mấy mươi năm"</i> thể hiện lí tưởng sống cao đẹp: - <i>"Hạnh phúc lớn được nuôi bằng lý tưởng"</i>: Hạnh phúc đích thực được xây dựng trên nền tảng sống vì cộng đồng, vì đất nước. - <i>"Sống một ngày giàu ý nghĩa hơn vất vường mấy mươi năm"</i>: Giá trị cuộc sống được đo bằng những việc mà chúng ta làm. Một ngày sống có ích, biết cống hiến còn quý giá hơn một cuộc đời dài vô vị, không mục đích.	
		- Khái quát: Bài thơ ca ngợi tuổi trẻ Việt Nam gắn với lý tưởng cách mạng và tinh thần cống hiến. - Bài học: Thanh niên cần xác định lý tưởng sống đúng đắn, sống có trách nhiệm, biết cống hiến cho cộng đồng và xã hội, không chạy theo lợi ích cá nhân hời hợt. - Lí giải: Vì mỗi hành động, mỗi ngày sống của tuổi trẻ có thể đóng góp vào sự phát triển của đất nước, việc xác định lý tưởng sống giúp thanh niên trưởng thành, rèn luyện nhân cách, ý chí và tinh thần trách nhiệm, đồng thời nối tiếp truyền thống vẻ vang của các thế hệ đi trước.	1,0
II		VIẾT	6,0
	1	Viết đoạn văn (khoảng 200 chữ) phân tích vẻ đẹp của tuổi trẻ gắn với lý tưởng cách mạng được thể hiện trong bài thơ <i>"Vinh quang thay thế hệ Hồ Chí Minh!"</i>	2,0
		a. Đảm bảo cấu trúc đoạn văn nghị luận: HS có thể triển khai theo nhiều cách: diễn dịch, quy nạp, tổng- phân- hợp,...	0,25
		b. Xác định đúng vấn đề nghị luận. Vẻ đẹp của tuổi trẻ gắn với lý tưởng cách mạng được thể hiện trong bài thơ <i>"Vinh quang thay thế hệ Hồ Chí Minh!"</i>.	0,25

	c. <i>Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm</i> HS có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần giới thiệu được vấn đề nghị luận, nêu rõ lí do và quan điểm của bản thân, hệ thống luận điểm chặt chẽ, lập luận thuyết phục, sử dụng dẫn chứng thuyết phục. Sau đây là một hướng gợi ý: + Về đẹp của sự hy sinh anh dũng: Tuổi trẻ ấy sẵn sàng hiến dâng cả cuộc đời mình cho Tổ quốc, được thể hiện qua những tấm gương bất tử như Bế Văn Đàn, Phan Đình Giót, Lý Tự Trọng... + Về đẹp của lễ sống khiêm nhường, cống hiến: Họ tự hào khi được làm “viên đá mòn không tên” xây nên “tượng đài” chung của lịch sử, đặt lợi ích tập thể lên trên danh vọng cá nhân. + Về đẹp của tâm hồn lạc quan, yêu đời: Tuổi trẻ ấy không chỉ biết chiến đấu mà còn sống với những ước mơ, với niềm vui được “lớn cùng đất nước”. Lý tưởng cách mạng không làm họ khô khan, mà ngược lại, làm cho “đời thêm rộng, hồn ta thêm sáng”. Kết luận: Khẳng định tư tưởng bài thơ là ca ngợi vẻ đẹp của thế hệ trẻ Việt Nam. Hướng dẫn chấm: - Phân tích đầy đủ, sâu sắc: 1,0 điểm. - Phân tích chưa đầy đủ hoặc chưa sâu: 0,5 điểm – 0,75 điểm. - Phân tích chung chung, sơ sài: 0,25 điểm.	1,0
	d. <i>Chính tả, ngữ pháp</i> Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt. Hướng dẫn chấm: Không cho điểm nếu bài làm có quá nhiều lỗi chính tả, ngữ pháp.	0,25
	e. <i>Sáng tạo:</i> Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận; có cách diễn đạt mới mẻ.	0,25
2	Chủ tịch Hồ Chí Minh đã từng nhận định về thế hệ thanh thiếu niên Việt Nam rằng “Phải không sợ khổ,	4,0

	không sợ khó, thực hiện đâu cần thanh niên có, việc khó có thanh niên, gặp gian khổ phải đi lên phía trước, khi hưởng thụ phải hưởng thụ sau mọi người”. Bằng một bài văn (khoảng 400 chữ), hãy trình bày suy nghĩ của em về hiện tượng một bộ phận thanh thiếu niên lựa chọn lối sống vị kỉ, chỉ tập trung vào lợi ích cá nhân mà bỏ qua sự phát triển của tập thể trong xã hội hiện đại ngày nay.	
	a. Đảm bảo cấu trúc bài văn nghị luận. Mở bài giới thiệu vấn đề nghị luận, thân bài triển khai vấn đề nghị luận, kết bài khái quát lại vấn đề.	0,5
	b. Xác định đúng vấn đề nghị luận. Hiện tượng một bộ phận thanh thiếu niên lựa chọn lối sống vị kỉ, chỉ tập trung vào lợi ích cá nhân mà bỏ qua sự phát triển của tập thể trong xã hội hiện đại ngày nay.	0,25
	c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm HS có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần giới thiệu được vấn đề nghị luận, nêu rõ lí do và quan điểm của bản thân, hệ thống luận điểm chặt chẽ, lập luận thuyết phục, sử dụng dẫn chứng thuyết phục. Sau đây là một hướng gợi ý: Mở bài: Dẫn dắt từ lời dạy của Bác Hồ về tinh thần cống hiến của thanh niên. Đối lập với lý tưởng cao đẹp đó, nêu lên một thực trạng đáng suy ngẫm trong xã hội hiện nay là lối sống vị kỉ của một bộ phận thanh thiếu niên. Thân bài: (1) Giải thích: - Lối sống vị kỉ: Là lối sống chỉ biết đến bản thân, đặt lợi ích cá nhân lên trên hết, sống thờ ơ, vô cảm với những vấn đề chung của tập thể. - Thực trạng: Biểu hiện qua thực trạng một số bạn trẻ ngại tham gia các hoạt động xã hội, trốn tránh trách nhiệm chung, đề cao lợi ích cá nhân, vô cảm với những	2,5

	vấn đề chung của tập thể. (2) Bàn luận nguyên nhân và hậu quả: - Nguyên nhân: + Do sự tác động của chủ nghĩa tiêu dùng đến nhận thức sai lầm về lợi ích cá nhân ở một bộ phận thanh thiếu niên. + Do sự giáo dục chưa toàn diện từ trường học, gia đình và môi trường trường thành của người trẻ. + Do định hướng cá nhân chưa đúng đắn, đề cao lợi ích bản thân. - Hậu quả: + <i>Với cá nhân:</i> Dẫn đến một cuộc sống ích kỷ, tâm hồn khô cằn, thiếu sự đồng cảm và không thể cảm nhận được niềm vui từ việc cống hiến. Chính lối sống vị kỉ sẽ khiến con người bị cô lập khỏi cộng đồng. + <i>Với xã hội:</i> Làm suy yếu tinh thần đoàn kết, xói mòn các giá trị đạo đức truyền thống và cản trở sự phát triển chung của đất nước. (3) Phản đề, mở rộng: - Cần phân biệt giữa việc chăm lo cho lợi ích cá nhân chính đáng với lối sống vị kỉ. Trách nhiệm phần đầu vì tương lai của bản thân là cần thiết, nhưng nó cần hài hòa với lợi ích của tập thể. - Khẳng định sự tồn tại của lối sống vị kỉ chỉ thuộc về một “bộ phận” nhỏ người trẻ, còn đa số thanh niên Việt Nam ngày nay vẫn rất năng động, sáng tạo và có trách nhiệm với cộng đồng. (4) Bài học nhận thức và hành động: - Nhận thức: Mỗi người trẻ cần nhận thức rằng giá trị của cá nhân chỉ thực sự được khẳng định khi gắn liền với giá trị của cộng đồng. Khẳng định nhận định “<i>Sống là cho, đâu chỉ nhận riêng mình</i>”. - Hành động: Cần cân bằng giữa việc học tập, phát triển bản thân với việc tham gia các hoạt động xã hội, tình nguyện, rèn luyện tinh thần trách nhiệm từ những việc nhỏ nhất trong gia đình, lớp học, môi trường làm việc. Điều quan trọng đối với thanh thiếu niên Việt Nam	
--	---	--

	ngày nay vẫn rất năng động, sáng tạo và có trách nhiệm với cộng đồng. (4) Bài học nhận thức và hành động: - Nhận thức: Mỗi người trẻ cần nhận thức rằng giá trị của cá nhân chỉ thực sự được khẳng định khi gắn liền với giá trị của cộng đồng. Khẳng định nhận định “<i>Sống là cho, đâu chỉ nhận riêng mình</i>”. - Hành động: Cần cân bằng giữa việc học tập, phát triển bản thân với việc tham gia các hoạt động xã hội, tình nguyện, rèn luyện tinh thần trách nhiệm từ những việc nhỏ nhất trong gia đình, lớp học, môi trường làm việc. Điều quan trọng đối với thanh thiếu niên Việt Nam chính là nền tảng đạo đức, không gây thiệt hại đối với môi trường, xã hội, văn hóa...vì lợi ích riêng. Kết bài: Khẳng định lại, lối sống vị kỉ là một thái độ sống tiêu cực, đi ngược lại truyền thống tốt đẹp của dân tộc và lời dạy của Bác. Thế hệ trẻ cần phải nỗ lực rèn luyện để trở thành những công dân có ích, biết sống vì mọi người, góp phần xây dựng một xã hội đoàn kết và nhân văn. Hướng dẫn chấm: - <i>Phân tích đầy đủ, sâu sắc: 2,5 điểm.</i> - <i>Phân tích chưa đầy đủ hoặc chưa sâu: 1,0 điểm – 2,0 điểm.</i> - <i>Phân tích chung chung, sơ sài: 0,25 điểm – 0,5 điểm.</i>	
	d. <i>Chính tả, ngữ pháp</i> Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt.	0,25
	e. <i>Sáng tạo:</i> Bài viết có giọng điệu riêng; cách diễn đạt sáng tạo, văn phong trôi chảy.	0,5
ĐIỂM TOÀN BÀI THI: I + II = 10 điểm		